

PLA MUNICIPAL DE DROGUES I ALTRES
ADDICCIONS SES SALINES

2017

INDEX

Introducció

Criteris generals d'actuació

Metodologia

Anàlisi de la situació

Objectius i accions per àmbit d'actuació (O. / A.)

1. Coordinació i participació.

2.- Prevenció

3. Assistència – rehabilitació

4. Formació

Annexes

annex 1.- Recursos del municipi

annex 2 Calendari de Dies Mundials

annex 3 Model «Informa»

PLANIFICACIÓ 2016-2017

Introducció

L'Ajuntament de Ses Salines, conscient que l'abordatge de les drogodependències i d'altres conductes addictives és complexe i requereix de la implicació de tots i totes, posà en marxa l'any 2012 el Pla Municipal sobre drogodependències.

Aquell primer pla va tenir els seus resultats, se va visualitzar el treball que «tradicionalment» ja se feia des del municipi a l'àmbit de la prevenció i, se varen fer noves propostes d'intervenció. Però, sobretot, va servir per ser conscients de la importància de la coherència i la constància en la prevenció, que és l'àmbit principal de les competències municipals.

Per continuar treballant i millorar l'abordatge que se fa en el municipi de les drogodependències i altres conductes addictives, l'Ajuntament ha plantejat la necessitat d'un nou Pla Municipal sobre drogodependències i altres conductes addictives de ses Salines (PMD) que pugui recollir els nous reptes que se plantegen, així com les noves propostes d'intervenció i millora.

El PMD aborda la intervenció en la problemàtica de les drogodependències des de la perspectiva de la prevenció, de la formació i de la informació, juntament amb les accions encaminades a l'assistència i la incorporació social. És un instrument impulsat des de la corporació local que dóna estabilitat a les accions i programes desenvolupats. Ha de servir per establir a quines necessitats s'ha de donar resposta, així com els principis generals i específics d'actuació que han d'inspirar els programes destinats a afrontar el fenomen de les drogodependències.

El propòsit del Pla serà l'abordatge integral del fenomen de les drogodependències, tant de les drogues legals com de les il·legals. Ha d'ésser un instrument dinàmic, que es modifiqui a mesura que vagi canviant la situació social que el motiva.

El PMD va marcat per una sèrie de característiques que defineixen les línies prioritàries i els criteris que s'han de seguir per dissenyar els programes i actuacions:

- És integral, motiu pel qual desenvolupa actuacions coordinades des dels àmbits sanitari, juvenil, educatiu, de benestar social, etc.
- És multidisciplinari i multiinstitucional, amb la participació de diversos professionals, de totes les institucions presents en el municipi, i del teixit associatiu i comunitari.
- És coordinador dels recursos disponibles per a aprofitar-los al màxim a l'hora de emprendre accions contra les drogodependències.

D'acord amb els criteris dels organismes nacionals i internacionals, en el context d'aquest pla, el terme «droga» l'utilitzarem en el sentit més ampli de la paraula per tal d'evitar l'associació exclusivament amb les anomenades drogues il·legals, i tindrem en compte també aquelles que tenen un major ús social (alcohol, fàrmacs, tabac) i que són font de greus problemes socials i sanitaris

El Pla es planteja d'acord amb la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, que regula les competències de les corporacions locals, així com la Llei 4/2005, de 29 d'abril, sobre drogodependències i altres addiccions a les Illes Balears, que estableix a l'art. 45 com a actuacions de tots els municipis en el seu àmbit territorial:

- a) Participar en la planificació i la coordinació de les actuacions en matèria de drogues que es duen a terme en el seu àmbit territorial.
- b) Desenvolupar polítiques específiques de prevenció en matèria de drogodependències, fonamentalment en l'àmbit familiar i comunitari.
- c) Procurar la integració social dels consumidors de drogues i desenvolupar els plans de formació professional i d'ocupació d'aquest col·lectiu.
- d) Vetllar, en el marc de les seves competències pel compliment de les diferents mesures de control que estableix la present llei i la legislació estatal.

Criteris generals d'actuació

- Hem de prioritzar les intervencions sobre les drogues legals.
- Ens hem de centrar en la capacitat de resposta a les situacions d'oferta.
- Promoció de salut:
- Acció positiva sobre els individus i els grups.
- Transformació de l'entorn social:
- Globalitat: Totes les substàncies i tots els aspectes.
- Normalització. Hem d'actuar des de tots els recursos, incorporant la prevenció com una activitat habitual.
- Intersectorialitat i interinstitucionalitat.

- Participació comunitària

Anàlisi de la situació

S'ha fet una revisió de la situació actual mitjançant un qüestionari a agents claus de la comunitat (centre de salut, escola de primària, serveis socials, punt d'informació juvenil, institut de referència)

Sobre la percepció del consum de drogues, hi ha una coincidència en la idea que el consum de drogues a Ses Salines és semblant a la resta de municipis. Inclús entre els agents hi ha una certa normalització en la percepció del consum, especialment en referència al tabac, l'alcohol i la marihuana, que són les drogues més consumides .

El consum de drogues, si bé afecta de manera directa o indirecta a tots els grups d'edat, és més visible pels agents en la població juvenil i adulta, però se vol remarcar especialment en aquest pla la importància de implementar intervencions preventives a la població infantil i juvenil. Els infants tenen dret a que els adults que els envolten els puguin oferir un model de vida saludable i també a rebre les eines necessàries per afrontar la problemàtica de les drogodependències i altres conductes addictives.

Les festes són considerades un moment clau per la problemàtica derivada de l'abús de drogues com l'alcohol. Constitueixen un dels moments claus on la coordinació per una coherència i constància de les intervencions del PMD han de tornar-se evidents.

L'àmbit del control de venda i consum de drogues legals com alcohol i tabac a menors d'edat, el control del *botellon*, així com la tinença i consum de drogues il·legals apareix com un dels àmbits on s'han de millorar les actuacions. El compromís en el compliment de la normativa vigent i la coordinació entre els diferents agents comunitaris constitueix una de les prioritats del present PMD.

Objectius i accions per àmbit d'actuació (O. / A.)

El PMD de Ses Salines, en consonància amb el Pla sobre drogodependències i altres conductes addictives de Mallorca, planteja els següents objectius i actuacions:

1. Coordinació i participació.

Se planteja com a objectiu en l'àmbit de la coordinació:

O.1. Establir estructures i mecanismes estables de coordinació entre diferents administracions i/o serveis (serveis/entitats públiques i/o privades).

A.1.1. S'estableix la comissió tècnica del PMD com el mecanisme estable de coordinació. Participen en la comissió : educadora de serveis socials, caps d'estudis dels C.P. de primària de Ses salines i Colònia de Sant Jordi, policia tutor, cap d'infermeria del centre de salut de referència,tècnic del punt d'informació juvenil i tècnica de prevenció comunitària de l'IMAS. La comissió se reuneix bimensualment.

O.2. Establir una coordinació que potencí objectius comuns amb altres plans municipals sobre drogodependències i altres addiccions de Mallorca.

A.2.La comissió tècnica del PMD de Ses Salines participa en l'elaboració de la cartera bàsica dels PMD's de Mallorca.

O.3. Establir una canal de participació directa dels veïnats i veïnades del municipi al PMD.

A.3.L'Ajuntament facilita un enllaç a la web per tal que els veïnats i veïnades puguin fer les seves aportacions directament. Les aportacions s'inclouen a l'ordre del dia de les reunions de la comissió tècnica del PMD que s'encarregarà de fer la incorporació al procés de treball permanent del PMD.

2.- Prevenció

La prevenció inclou les intervencions orientades a evitar o retardar l'inici del consum de drogues, que aborden les conductes de risc, i que limiten la progressió del consum experimental al dependent o problemàtic.

Les estratègies preventives no es poden limitar a la difusió de missatges simplistes en contra de les drogues. Fa falta posar en marxa una varietat d'intervencions, basades en l'evidència, per donar resposta a les necessitats dels diferents grups. Aquestes intervencions han de ser integrals i coordinades, en un marc ample de política social i de salut pública, que tingui en compte la influència del context social i fomenti el desenvolupament personal i comunitari.

Un objectiu prioritari serà el foment de la capacitat de prendre decisions responsables tant en relació amb l'alcohol, el tabac i les altres drogues, com amb altres conductes que poden implicar riscos, com ara les relacions sexuals sense protecció, o els hàbits poc saludables relacionats amb l'alimentació, l'exercici físic i l'estil de vida en general.

En un marc de promoció de la salut, la prevenció ha de ser assumida per les Administracions Públiques però també és una tasca que correspon al conjunt de la societat. Aquesta corresponsabilitat possibilita afrontar el problema des d'àmbits diversificats.

Les polítiques d'intervenció comunitària en prevenció de l'abús de drogues seran més efectives com més es duguin a terme en contexts normalitzats, en situacions quotidianes i que comptin amb la participació i col·laboració directa de les administracions i de les diverses associacions ciutadanes.

Les intervencions derivades es dirigiran tant a població general, com a grups determinats, com poden ser la joventut o grups d'alt risc, que podrien necessitar actuacions específiques.

Ha de reforçar-se la intervenció sobre les famílies a través de la potenciació de la prevenció comunitària el pilar de desenvolupament de les quals ha de ser necessàriament el Pla Municipal sobre Drogodependències (PMD).

O.1. Afavorir la reducció de la promoció, publicitat i accés a substàncies.

A.1. L'Ajuntament revisa ordenances, tal com preveu la Llei 11/2014 de comerç de les Illes Balears sobre la prohibició de la venda de begudes alcohòliques a menors de 18 anys en establiments comercials, així com de la venda entre les 24.00 hores i les 08.00 hores, amb la corresponent regulació de les inspeccions i sancions de les infraccions.

A.2. S'implementa el protocol d'actuacions del policia tutor en coordinació amb serveis socials.

O.2. implantar la qualitat en els programes de prevenció.

A.2.1.El pla municipal promou la implementació de programes preventius d'eficàcia contrastada.

A.2.2. A la programació anual que se fa des del PMD, la comissió tècnica valora l'eficàcia dels projectes que se volen implementar.

O.3.. Promoure campanyes de sensibilització i informació, tant en població general com específica.

A.3.1. El PMD fa ressò de les campanyes que promogui el Pla Nacional, el Pla Autonòmic i/o el Pla de Mallorca.

A.3.1. El PMD celebra els Dies Mundials relacionats amb la temàtica de les drogodependències i/o altres conductes addictives.(veure annexe)

O.4. Promoure l'acció coordinada de l'administració local i el distints sectors de la iniciativa social per aconseguir espais i entorns d'oci i temps lliure de qualitat.

A.4.1. Elaboració i incorporació al Pla Municipal sobre Drogodependències protocols per al control de la dispensació d'alcohol a menors tant en establiments com en espais públics, i de manera específica amb atenció a les festes populars i els botellons.

A.4.2. Promoure mesures de seguretat i de control del consum i de les conductes de risc tan en els locals com en zones especialment conflictives o que tenen major impacte sobre l'oci.

A.4.3. Quan l'Ajuntament organitza i/o autoritza l'organització de festes i esdeveniments garanteix el compliment de la legislació vigent, així com l'observació dels criteris generals contemplats en el PMD. (figura del «corrector preventiu»)

O.5. Fomentar en el sistema educatiu l'educació en valors, hàbits de vida saludables i adquisició de destreses, competències i habilitats suficients que permeten afrontar de forma responsable la presa de decisions quant a qualsevol tipus de consum de substàncies.

A.5.1. Formació de mediadors formals i informals del municipi.

A.5.2. Implementació als centres educatius programes de prevenció escolar de reconeguda eficàcia.

A.5.3. Revisar els Projectes educatius dels centres escolars per tal que incorporin la prevenció sobre drogodependències i altres conductes addictives en el seu P.E.C.

O.6. Dur a terme programes específics d'educació en matèria de drogodependències i altres comportaments addictius en l'ensenyament primari i fomentar que també se puguin fer en l'ensenyament secundari.

A.6.1. Aplicar aquells programes preventius que siguin susceptibles d'avaluació segons l'evidència actualment existent.

A.6.2. Oferir activitats de formació i/o suport al professorat en aquests programes per tal que formin part de la tasca quotidiana i normal del treball a l'aula.

O.7. Potenciar que les famílies s'involucrin en la tasca educativa de la prevenció del consum de substàncies.

A.7.1. Se facilitarà informació sobre el PMD de manera explícita a cada una de les AMIPA's del municipi a cada inici de curs escolar.

A.7.2. Se facilita material informatiu a les AMIPA's des de PMD a cada inici del curs escolar.

A.7.3. Els pares i mares, i les AMIPA's com a organitzadores d'activitats extraescolars participen en la formació de mediadors en prevenció de drogodependències i altres conductes addictives.

A.7.4. Les AMIPA's promouen la implantació de la intervenció amb famílies dels programes escolars .

O. 8. Fomentar les actituds i hàbits saludables en la població infantil i juvenil en els espais de temps lliure.

A.8.1. Els mediadors que se relacionen amb la població infantil i juvenil participen de la formació de mediadors anual.

A.8.2. La web de l'Ajuntament inclou un enllaç amb la informació específica per joves (punt d'informació juvenil).

O.9. Promoure la salut i la prevenció de les drogodependències en Atenció Primària de Salut. (APS)

O.9.1. Impulsar la coordinació entre l'equip d'APS, el sistema educatiu i els serveis socials per dissenyar i dur a terme activitats preventives de caràcter comunitari.

O.9.2. Promoure una atenció integral de la infància i adolescència a través de programes comunitaris de prevenció coordinats entre APS, centres educatius i Serveis socials.

A.9.1/A.9.2. Participació d'un representant del servei de salut a la comissió tècnica del PMD.

A.9.2. El Programa «consulta jove» a l'institut de referència (Campos) i Servei d'informació-orientació al Punt d'informació juvenil i a serveis socials, comparteixen i dissenyen intervencions conjuntes.

3. Assistència – rehabilitació

La competència en assistència és de la Conselleria de Salut i Consum, amb la qual el Consell Insular de Mallorca col·labora en la prestació del servei a la part forana, però això no és contrari a que el Pla Municipal de Ses Salines hagi de contemplar quins on el seus objectius respecte a l'assistència i rehabilitació des de la responsabilitat municipal:

O.1. Reclamar de les administracions competents, directament o a través de dels diferents foros de participació, els serveis que s'hagi detectat que fan falta per a la desintoxicació, la deshabitació i la incorporació social dels drogodependents del municipi.

O.2. Potenciar la creació de grups d'autoajuda.

O.3. Promoure la coordinació dels serveis socials municipals amb els serveis específics d'atenció a les drogodependències.

4. Formació

O.1. Millorar la formació dels professionals i voluntaris del municipi

A.1. La comissió tècnica del PMD difon i proposa accions formatives per als professionals i voluntaris del municipi involucrats en el treball en prevenció de drogodependències i altres conductes addictives i que, especialment, per aquells que treballen amb població de risc.

Annexe 1.- Recursos del municipi

1) Recursos municipals

1 Escoleta municipal Colònia de Sant Jordi

1 Guarderia municipal Ses Salines

2 Biblioteques

2 PIJ

2 Espais joves

2 Camps d'esports municipals

1 Escoleta de música

2 unitat sanitària

2 CEIP

2) Entitats i associacions del municipi

Per informació actual

3) Activitat empresarial

Per informació actualitzada utilitzar el recurs de l'agenda local 21 del municipi".

Annexe 2.- Calendari de Dies Mundials

Celebració	Lloc, any registrat	Data
Dia Mundial de la no violència		30 de gener
Dia de la Dona		8 març
Dia Mundial de la Salut		7 d'abril
Dia Mundial de la seguretat i salut a la feina		28 d'abril
Dia Internacional de la Família		15 maig
Dia Mundial sense Tabac	Auspiciat per l'OMS	31 maig
Dia Internacional de la Infància		1 de juny
Dia Internacional dels Nins i Nines víctimes d'agressions		4 juny
Dia Mundial del Medi Ambient		5 de juny
Dia del Nin	UNICEF 1993	20 juny
Dia Internacional de Lluita contra l'ús indegut i el tràfic il·licit de drogues		26 juny
Dia internacional de la joventut		12 d'agost
Dia Internacional de la Solidaritat		31 d'agost
Dia Internacional de la Pau		21 de setembre (2003)
Dia Mundial de la Salut Mental		10 d'octubre
Dia Mundial sense Alcohol		15 de novembre
Dia Internacional dels Drets del Nin		20 de novembre
Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra la Dona		25 de novembre
Dia Mundial de la lluita contra el SIDA		1 desembre
Dia dels Drets Humans	ONU 1996	10 desembre

Annexe 3 Model «Informa»

Per traslladar de manera formal les informacions que se generin des de la comissió tècnica del PMD

A/A Batlia

Ajuntament de Ses Salines

La comissió tècnica del Pla Municipal sobre drogodependències i altres addiccions, reunida el dia _____,

INFORMA:

I PROPOSA:

la qual cosa us comunica perquè en prengueu les mesures oportunes

Ses Salines, _____, de _____ de _____

Annexe 4 ACTA DE REUNIÓ DE LA COMISSIÓ TÈCNICA DEL PMD

Data:

Assistents:

Ordre del dia proposat:

Acords:

Data d'aprovació:

PLANIFICACIÓ 2016-2017

1.- Coordinació i participació.

El calendari de reunió de la CT se fa públic, per tal de respectar criteris de transparència i participació. Se reuneix bimensualment.

La comissió política es reuneix de manera ordinària a l'inici de curs i a final de curs.

Indicador de compliment: se compleix el calendari previst

acudeixen el 80% dels convocats al 100% de les reunions.

2.- Prevenció.

A.2. S'implementa el protocol de policia tutor

El policia tutor acudeix a les reunions de la CT i s'estableix un seguiment dels infants i joves/situacions amb l'educadora social i altres professionals que se puguin requerir en la intervenció.

Indicador: nombre de reunions realitzades conjuntament amb policia tutor/ total de reunions

casos/situacions revisades conjuntament.

A.2.2. Se fa una presentació del programa Bon dia salut a cada un dels centres educatius del municipi.

Indicador: se fan una presentació a cada escola.

A.3.1. El PMD celebra en aquest curs el 15 de novembre «Dia mundial sense alcohol» amb el treball amb els infants del municipi per celebrar un Nadal seguint les recomanacions de «Menores ni una gota»

més de 100 raons.

El dia 7 d'abril com el «Dia Mundial de la salut» amb la col·laboració del centre de salut

El dia 31 de maig «Dia mundial sense tabac»

Indicador: nombre de grup-classe per centre que participa en cada una de les diades.

A.4.3. L'Ajuntament incorpora la figura del «corrector preventiu». No hi ha cap comunicació cap a l'exterior sense revisar que, com a mínim, no sigui «contrapreventiva».

Indicador: nombre de comunicacions de l'Ajuntament/ nombre de comunicacions sotmeses a revisió.

A.5.1. El PMD organitza una formació de mediadors formals i informals, de 8 hores al mes de gener de 2017.

A.9. El centre de salut realitza una sessió a l'escola en el contexte del programa Bon dia salut per reforçar aprenentatges, resoldre dubtes.".